

GEZANTSCHAP
DER
NEDERLANDEN

Afschrift per luchtpost verzonden.

Rome, 21 November 1949.

No. 7610/1306

INGEKOMEN
25 NOV '49
BIJTENL. ZAKEN

28/11. 118372
Foto Desrie
I 214.10

Betr. Fritalux.

113877 ✓ open

Ik heb de eer Uwer Excellentie te berichten dat in de loop der laatste weken in de Italiaanse pers enige beschouwingen zijn gewijd aan nauwere economische en financiële samenwerking tussen Frankrijk, Italië en de Beneluxlanden, welke samenwerking met de weinig welluidende naam Fritalux werd aangeduid. De desbetreffende berichten waren meestal in algemene zin gesteld en liepen nogal eens uiteen; nu eens zou er sprake zijn van een tolunie tussen de genoemde landen, dan weer was er sprake van voornamelijk financiële samenwerking. Een en ander was voor de Handelssecretaris van dit Gezantschap aanleiding nadere inlichtingen over eventueel bestaande plannen bij de Italianen in te winnen en, zo mogelijk, hun standpunt ten aanzien van Fritalux te leren kennen. Aan de desbetreffende bespreking, welke na voorafgaand overleg met het Directoraat-Generaal voor Economische Zaken op Palazzo Chigi inmiddels plaats had, moge het volgende worden ontleend.

Voor de samenkomst, welke op Frans initiatief omstreeks 25 November a.s. te Parijs zal aanvangen (Nederland zou een aanvang op 5 December a.s. hebben voorgestaan) bestaat van Italiaanse zijde veel belangstelling, al stelt men zich niet voor dat voorlopig meer dan een uitwisseling van inzichten in algemene zin kan plaats hebben en pas na een dergelijke generale orientatie een meer concreet plan zal kunnen worden opgesteld. Zo de Italianen dus, bezielde van de wens tot verdere integratie der Europeese economie, naar Parijs tijken, zijn er niettemin twee eventuele factoren, welke zullen bepalen in hoeverre zij in staat zullen zijn tot vergaande medewerking in Fritalux-verband.

In de eerste plaats meent Italië dat goederenverkeer, geldverkeer en personenverkeer (i.e. vooral emigratie) tezamen moeten worden behandeld. Gezien de grote omvang en de grote betekenis van een economisch en financieel gebied dat van de Noordzee tot de Jonische zee loopt, meent men dat slechts maatregelen die het gehele economische en financiële complex van dit gebied betreffen, van werkelijk nut kunnen zijn. Net zo min als maatregelen tot verruiming van het goederenverkeer - hoe belangrijk zij op zichzelf ook mogen zijn - veel resultaat zullen hebben wanneer niet tevens daarmee gelijke tred houdende maatregelen tot verruiming van het financieel verkeer worden getroffen, zo zullen deze twee ook weer alleen tot genoegzame ontploding kunnen komen wanneer de "invisible exports" (toerisme, emigratie, dienstverrichtingen enz.) mede betrokken worden. Deze laatsten zullen voor diverse landen van verschillende betekenis zijn, maar er werd geen twijfel aan gelaten dat zij voor Italië van tē groot belang waren dan dat zij niet naast en tezamen met goederenverkeer en geldverkeer behandeld zouden moeten worden.

Zijner Excellentie
de Heer Minister van Buitenlandse Zaken
'S-GRAVENHAGE

-2- chw

AFGESCHREVEN: *21*

Op D. E. Z.
vangen:
20/11

*M.M.B.Z. 610.20 door 25
Econ Samenw. v.
Benelux, Frankrijk, Italië*

In de tweede plaats zou, wanneer verdere maatregelen tot verlaging van invoerrechten in Fritalux-verband aan de orde mochten worden gesteld, er rekening mede moeten worden gehouden dat Italië, op grond van zijn grote werkeloosheid zich moet voorbehouden zijn standpunt t.a.v. invoerrechten nader te bepalen en dat het naar Italiaanse mening daarom nuttig zou zijn invoerrechtenverlaging niet tezamen met of gekoppeld aan verruiming van goederen-, geld- en personenverkeer te behandelen. De economische en politieke noodzaak om een maximale werkgelegenheid in het binnenland te handhaven en afzet voor zijn surplus-bevolking te vinden, noopten Italië nu eenmaal hiertoe en men hoopte hiervoor te Parijs begrip te vinden.

1145-09

Zoals ik in mijn rapport No. 7359/1251 van 11 November j.l. mocht vermelden, komen in beide hierboven genoemde punten de twee factoren, werkgelegenheid en emigratie, weer naar voren en het is wellicht niet ondienstig er rekening mede te houden dat Italië's medewerking aan Fritalux of enig ander verband van supernationale omvang in feite bijna steeds bepaald zal worden door de mate, waarin men aan de Italiaanse wensen op deze twee gebieden tegemoet kan komen.

Gevraagd naar het Italiaanse standpunt nopens de verhouding van Fritalux tot het Sterlinggebied, werd te kennen gegeven dat een nauwere samenwerking in Fritalux-verband ongetwijfeld ook de samenwerking met de landen van het Sterlinggebied ten goede zou komen en ertoe zou leiden dat met name Groot-Brittannië een meer-Europese politiek zal moeten voeren.

Te beluisteren was - en hieraan werd weinig twijfel gelaten - dat Italië in Fritalux een economisch en financieel tegenwicht ziet van het Sterlinggebied, dat dan niet langer op eigen gezag maatregelen zou kunnen treffen zonder de Europese landen, die de consequenties van deze maatregelen moesten meedragen, daarin ten minste te kennen. Hieraan werd terloops toegevoegd dat Italië crediteur was voor ongeveer tachtig miljoen Pond jegens het Sterlinggebied en dat men er niet aan twijfelde bij Frankrijk evenzeer als bij België een overeenkomstige mening als de Italiaanse te zullen vinden.

Wat het financieel verkeer tussen de Fritaluxlanden betreft, zou het wellicht nuttig zijn in een of andere vorm een soort monetair Fritaluxfonds te overwegen ter verrekening van geheel of in belangrijke mate vrij-overdraagbare onderlinge saldi en ter herstelling van tijdelijke evenwichtsverstoringen in de wisselkoersen ten gevolge van seizoenleveringen of anderszins.

Gevraagd naar het Italiaanse standpunt met betrekking tot eventuele samenwerking van Fritalux met West-Duitsland, meende men dat het niet in het belang der deelnemende landen kon zijn met West-Duitsland niet de traditionele en belangrijke handels- en financiële relaties te herstellen, zodat in nader overleg een modus zou moeten worden gevonden om laatstgenoemd land op een of andere wijze aan Fritalux te verbinden.

Ten aanzien van de vraag of beoogd werd op de a.s. Parijsche conferentie een memorandum nopens de Italiaanse inzichten in te dienen, werd geantwoord dat zulks wel overwogen werd, doch dat over een desbetreffend ontwerp nog geen overeenstemming tussen de verschillende technische Ministeries en diensten was bereikt, zodat overleg dienaangaande nog plaats had.

De Gezant, *MAJ*